

Čís. 3759.

Ustanovení Šu 89 org. zák. nevztahuje se na promlčecí a propadné lhůty hmotného práva.

Na tom, kdo domáhá se náhrady škody podle Šu 932 obč. zák., jest, by prokázal zavinění druhé strany.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1924, Rv II 54/24.)

Žalovaný dodal žalobci dne 14. září 1922 pár vraníků za 22.000 Kč. Žalobce kupní cenu zaplatil. Tvrdě, že se u jednoho z koní objevily bílé lysiny, domáhal se kupitel žalobou, zadanou na soudě dne 25. října 1922, vrácení 6.000 Kč z kupní ceny (nárok ze správy) nebo zaplacení téže částky z důvodu náhrady škody. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Žalobce vytýká jako nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), že odvolací soud uznal, že žaloba ze správy zanikla uplynutím lhůty k uplatnění vady. Výtka není odůvodněna. Lhůta k uplatňování nároku ze správy (§ 933 obč. zák.) je lhůtou propadnou. Ustanovení Šu 89 zák. o soudní organizaci o ní neplatí. Zákon obmezuje některá práva na určitou dobu, za které musí nastati určitá událost, v zákoně uvedená, aby právo bylo zachováno, na př. lhůty §§ 156, 158, 933, 982 obč. zák. Nenastane-li ona událost, zaniká právo samo. Mezi taková práva patří i nárok ze správy (§§ 922, 923, 931 obč. zák.). Nárok ze správy, založený na vadách dobytka, musí býti soudně uplatňován do 6 týdnů od odevzdání věci, jinak žaloba zaniká. To znamená, že žaloba musí býti do té lhůty podána na soudě. Pro počítání této lhůty platí předpis Šu 902 obč. zák. Předpisu Šu 89 zák. o org. soudů o ní nelze použiti, protože dle svého výslovného znění jest obmezen na lhůty, které se týkají soudního řízení. Neplatí pro lhůty promlčecí a propadné (Tilsch, Obč. právo str. 180, Mayr, Lehrbuch des bürg. Rechtes I. str. 186, 189, rozhodnutí vídeňského nejv. soudu ze dne 26. května 1915, pres. 223/15, jud. 228, Gl. U. n. ř. 7446, rozh. nejv. soudu ze dne 17. února 1920, Rv I 47/20 sb. Vážný čís. 419). V tomto případě došla žaloba na soud 43. den po odevzdání koní. Nerozhodno je, kdy byla podána na poštu. Žalobní nárok ze správy zanikl tedy po dodání žaloby.

Pokud se týká žalobního nároku z důvodu náhrady škody, uplatňuje dovolatel proti rozsudku odvolacího soudu dovolací důvody Šu 503 čís. 2, 3 a 4 c. ř. s. Nesprávné právní posouzení věci spatřuje v tom, že odvolací soud má za to, že nebylo povinností žalovaného, aby dokázal, že on neskryl listivě vadu koně, nebo o ní nevěděl. Žalobce zaměňuje předpoklady pro uplatnění závazku ze správy a z náhrady škody. Dle §§ 922 a 931 obč. zák. arciť ručí ten, kdo druhému přenechává za úplatu nějakou věc, za její fysické a právní vady bez ohledu na to, zda o nich věděl či nevěděl. Je to důsledek zásady, že při úplatném obchodě

mají strany nabýti stejných hodnot. Ale při nároku na náhradu škody musí ta strana, která náhradu žádá, dokázati, že druhá strana se dopustila protiprávního jednání neb opomenuti, že žadateli vznikla škoda, a že je příčinná souvislost mezi touto škodou a protiprávním jednáním druhé strany. Musí tedy dokázati zavinění druhé strany. V tomto případě je vyloučeno, uplatňovati nárok ze správy. Pruvodní břemeno pro uplatňování nároku z náhrady škody nese žalobce, při čemž dlužno si uvědomiti, že jeho náhradní nárok jest opřen o tvrzení, že žalovaný domnělou vadu koně *l s t i v ě* zakryl, že se tedy dopustil nedovoleného činu, takže předpis Šu 1298 obč. zák. tu nepřichází v úvahu. Dovolatel tvrdil v žalobě, že žalovaný ho neupozornil, že jeden z koupených koní má známku, naopak že ji *l s t i v ě* zakryl. Nenabídl však o tom důkazu. Při jednání na soudě 2. března 1923 tvrdil, že žalovanému bylo známo hned, když koně byly dodány z Vídně, že jeden z nich má bílé lysiny. O tom nabídl svědecký důkaz. Ten byl proveden. První soud považoval za dokázáno, že koně byly přivezeny z Vídně bez jakékoli známky a že takovými zůstaly po celou dobu, co byly u žalovaného. Totožnost koní přivezených z Vídně s těmi, které prodal žalobci, považoval rovněž za dokázáno. Z toho usoudil, že žalovaný neměl tušení o vytýkané vadě. Tento závěr plyne logicky z předchozích předpokladů.

Čís. 3760.

Označen-li v odvolání jako odvolací soud mylně soud, jemuž procesní soud první stolice není pořadem stolic podřízen, dlužno postupovati podle §§ 84 a 85 c. ř. s. Není zmatečnosti ani v tom, že procesní soud předložil odvolání k soudu, kam v pravdě patřilo, ani v tom, že odvolací soud vyřídil odvolání, pominuv výtku odvolatelova odpůrce proti nesprávnému označení odvolacího soudu.

Uloženo-li rozsudkem dělitelné plnění několika osobám, aniž v rozsudku vyslovena solidárnost závazku, jsou povinni zavázání plniti rovným dílem, třebaže podle právního poměru, tvořivšího podklad rozsudku, šlo o závazek solidární.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1924, Rv II 222/24.)

Angelus L. domáhal se zrušení exekuce, vedené proti němu na základě rozsudku okresního soudu v H., jímž byl uznán on a syn jeho Arnošt povinným, zaplatiti vymáhajícímu věřiteli 4.880 Kč 80 h z poměru komisionářského, tvrdě, že, zaplativ polovici prosouzeného peníze, se svého závazku sprostil. Procesní soud první stolice uznal dle žaloby, o d v o l a c í s o u d (krajský soud v U.) žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Žalobce napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacích důvodů Šu 503 čís. 1, 2 a 3 c. ř. s. Uplatňuje zmatečnost ve smyslu §§ 477 čís.